

Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth

զ'հրատարակուած ձեռագիրները եւ չեն վերագործուի:

ԱՆԿԱՆ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

Ուսանողները պատասխանառու են իրենց ստորագրությանը

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 160

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳՇ. ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

ԽՈՐՀԱՅՐԱՆԵՐ

**ՔԵՄՔԵՐՈՒ ԳԵՏՆԻ ՎԱՐՁՔԻՆ ԱՌԹԻԻ
ԴՐՈՒԱԾ 14,000 ՈՍԿԻ ՏՈՒՐՔԸ**

Այս խնդիրը նոր հարց մը չէ եւ բաւական երկար ասանէ ի վեր կը յուղէ
 ամբողջ քեմերու Հայ բնակչութիւնն ու կտաւաբաւթեան կողմէ քեմերու գեղե-
 նին իրը վարձք ծշանակուած 14.000 օսկրի հեկտար գումարը պարտաւորութիւն
 ձեր կ'ըլլան խեղճ եւ օրօտան հարցի կարօտ ժողովուրդէն։ Միւս կողմէ ո'չ մէկ
 ազգային մարմին ոչ մէկ ազգային անհատ կը հետաքրքրուի այս մեծ ցուով,
 եւ կտաւաբեւապէս բողոքին ձգուած խնդրը մը դարձած եւ խեղճ ժողովուրդը չը-
 ւարուարի եւ անխնայութեան մատակերով։

Թեպետև առկէ մօտաւորապէս զանի մը տխրանքը առաջին ժամերն արակո-
չութիւնը բաւական դժուարեցութիւն ցոյց տալ սկսած է նոյն իսկ այս խնդրոյն
առթիւ գատ մըն ու բացօթեցաւ, բայց մինչև հիմայ ո'չ մէկ շօշափելի արդիւնք
ենք ձգտած է, եւ այս վերջին օրերս, կոտակավումքեան պայտօններուն առ ան-
ոտմբ կ'աւազածաւորէր սկսած է դանձնել տալ, կոտակավումքեան գրած վարձա-
գինը, բայց ինչպէս է ինչ միջոցներով այդ աղքատ ժողովուրդը կորող տիրի
ըլլալ հասունցանի աշխ հոկայ պարագը, միեւնոյն ժամանակ էր ընտանիքը եւ
հաւակները ապրեցնելէ ետք:

ՀԱՆՔԱՐԱՆ

Մենք, ինչպես բառական առաջ արտայայտուած էինք, այս ամիսը եւս կ'ազնւեմք մեր զանր կեանքու մասին մեր կարծիքը յայտնել և կ'առավարութեան յանձնել այս պարագաները: Թէ՛ նման անազուրկ և ազգաս ժողովուրդի մը օրհակութեան յառկացուած դէմնի մը իբր վարձ ինչպէս հարելի կ'ըլլայ 14 հազար ոսկի պահանջել, երբ եսն այդ կառուածաւէքը այդ հաղաւթան տարեկան ծախսը սպիտի հասոյթ ձեռք չգիտի կրնա ձգել, յայտն այդ վարքեր մնային 5 հազար սպիտի հասոյթ ձեռք չգիտի կրնա վարութիւնը եւս պարագաները նկատի առնելով եւ ամայի Սրգոյց կառավարութեան հետ կողոպտուած ու թալանուած ընտանիքաւ թէ՛ անոնք զաղթականներ կ'են և կողոպտուած ու թալանուած ընտանիքաւ: Եւ անոնք հարկի հաշիւ իրենց ապրուեալը կրնան հանել եւ ւերիչ ոչինչ:

Իսկ միև կողմէ կառավարութեան դրած ժողովները կը կրկնապատկուի կը հռապատուի, քովհետեւ հաշիւը մէջ առնել է եւ մեծը կը դարձանաւ թէ ինչպիսի կարգադրութիւններ եղած են այդ խնդրոյն աթիււ այժմ թիւերը թափառնալով Բէմերու տեղակներուն և խանութներուն ընդհանուր թիւը կը հասնի մօտ 3 հազարի, ինչ որ արհամարհելի քանակ մը չէ. իսկ առիթն ունի մէկ անգիւղ եւ խանութ չպահանջուած դեմի վարձքը 55-30-40 ոսկիի կը հասնի խանութին մեծութեան կամ անակի գումարով տեղին համաձայն, մեծ չինք ուղեր բարձր գնով հաշուել, այլ կը բաւականապէս ամէն մէկը միջին հաշուով 10 ոսկի հաշուել, որով մէկ տարւածն հարաւր գանձուելիք 14 հազար ոսկի 30-40 հազար ոսկիի կը բարձրանայ Կառավարելիք գումարը, եթէ երբեք ամէն ուր յառաջադրուին վճարելի գումար տուրքը:

Այս պարագայներում տակ զեմքաճանկ ժողովուրդը պիտի ստիպուի նորա նոր ղեկավարութիւններու ենթորկել ինքզինքը որպիսի կորներոյ զտանցում ապաւորուած որոշումին կամ կաււանածառիդ: Քանի որ կառուցարանքեան որոշումն այդ առիթնակ է:

Բայց կառավարինք տնչամ մը եւս հարցնելու թէ ինչ շահեր պիտի յատկացօի: Ճիշտեալ աճեաւաղն 16 հալար ոսկիի գումարը, եթէ երբեք նկատի ունենանք թէ 14 հալարը որջուաւ խնդիր մըն է կոտավարութեան կողմէ, արգելք էջ այս խնդիրներէն կառավարութիւնը տեղեկու է, թէ ոչ ջանի ոչ մարդը:

Այս խնդիրներուն այսպիսի ցատկալի արդիւնքի մը յանգեալուն եւ ժողովա-
զի մեծամասնութեան թշուառութիւնը նկատի առնելով, մենք զլիաւոր պո-
տախճանատու կը ճանչնանք Ալեքայիւն չքնաղ և ինքհարգը եւ անոր նման խա-
ղէտ բաւեցող եւ չորից աղքատի մարմիններն ու մեր կրօնական պեւեերը, որոն-
կատարեալ անտարբեռութեամբ եւ քորի ճանչորարարութեամբ կը գիտեն, անթոթ-
թեան եւ թշուառութեան մէջ դաւալուող ինչեք ժողովաւորը ամայն քրեկ վրդ-
ժեպի եւ քռանք իրենց պայտօնին պատառխանատուութեան գիտակցեալու:

Մենք կառավարելով փաստ ենք թէ՛ իրենց կողմէ կառավարւած այս ու
ղղութեամբ որեւէ պայառնական դիմում լու ընդունելութիւն պիտի դառնէր Մե
կրամանի կառավարիէն, եւ ասէն ինչ պիտի վերջանար ի նպաստ խեղճ գա
թականներուն, եւ այս խնդիրները անգամ չը ես չպիտի գային յուճեւել ին
գաղթականին սիրտը. այս անտեսական խոշոր, ասքնապին առթիւ, որ կը
տեսնուի ինչպէս մէջ. թէ արտասահման.

ամբողջ կրթման համակարգում, որի միջոցով միայնակ ծնողները կարող են ապահովել իրենց երեխաների կրթական և առողջապահական պահանջարկները։

Եւ յորանջէ՛ք ձեր թաւապառ թոռներուն վրայ. ժողովուրդը պէտքը կը գտնուի ձեր գործունէութեանց:

Բարոյախօսական Եօրեր:

Ո՞ՒՐ ԵՆ ՍԶԳԻՆ ՑԱԻԵՐԸ
Ո՞ՒՐ ԵՆ ՄԵՐ ԳՈՐԾԵՐԸ

Ավելի օր հաւաքակաշէն կեանքի մէջ
դժնէ գէպքեր, քստմնելի պատահումներ
անպակաս են: Նկարագրի չգոյութե-
նը, բարոյականի պակասը ամբաս-
յատկանշական երևութներով կը ճու-
ցադուալն որ սղջութեւ մօրդ մը իրա-
ւորք կը խօրհի թէ արգեօք ազդին
ծորին մէջ դործուած այլեան չարա-
շուք արարքներն ինչո՞հ ետեւանդ են
է ի՞նչ արդիւնք կրնան յառաջ բերել:

Գիտենք թե աղբը կը բաղկանայ
փողովուրդներէ, ժողովուրդը՝ ընժա-
նիքներէ, ընժանիքը՝ անհատներէ։
Անհատներ ինքն իրենց անհատ-
նութեամբ, բնութեամբ, կազմութեամբ,
գիղղեթականակէս, իմացականօրէն, քո-
նազդապէս իրարմէ կը տարբերին։
Մին սի անհատ տարբեր կ'ընդունի,
այլազան ընտրողութիւն, անուանի մը
ինքնածիլն ուրոյն կամայականութիւն,
համայնականատարութիւն, գնահատման
գիտողութիւն մ'ունի։ անհատական գա-
ղափարներ՝ համազօրութիւն ի մի մովե-
փել մէկ տեղ կ'ընդունացնել շատ զգու-
շաւար, եբբեմն ալ անկարելի կ'ըլլայ։
Ուստի սեր գոյացուցած համազօրութիւնն
ազատօրէն պաշտօնու կը նկրտինք։
Բայց Ազգին կենսունակութեան եւ
ընդհանրական շահերու հետ յարաբե-
րող կան այնպիսի ճշմարտութիւններ
եւ սկզբունքներ որոնք առջեւ պէտք
է անկասանք խոնարհին և զգոյշ ըլլա-
նակառակ գիրք բանիլ։

Նոյ. 20 Թուակիր, 48 Թւ. ՎՅա
ռաշ. Թերթին վերջին էջին առաջի
տիւնակին սէջ և Ենջ կ'ըտէ Զօր. Սա
րառ. խորագրին առկ կը կարգանջ
Վեռեփ. ժողովը արտաքին յանձնա
ժողովին ներկայացաւ և երկար բա
ցատարութիւններ տրուաւ Ստեփոյ վեր
ջին ղէպքերուն մասին եւլն. Զօրավա
րը օրինէ ակնարկութիւն չորաւ կա
մայնավորեալն քործունէութեան մա
տին Ստեփոյ Տէջ Բացի կարգ մը կո
մունքիս հայերու սեղծած գրգռութե
նէն:

կարգ մը կոմունիստ հայերու Ստա-
րիյ մէջ ստեղծած զբոսութիւնը հա-
րաւար կառավարութեան հետադարձ
թիւնը հրաւիրած և պաշտօնական բա-
ցաբաժնեան շարժասիւթն եղած է։ Եւ
սոնց զոյսութիւնը Սուրիյ մէջ տան-
կարծ դէպքերու զուտ կրնայ բռնա-
պզտաներ տեսնուիլ, մէկ իւստօք մ
հասարակութեան կեանքը վտանգե-
լու մասին տէլգպիւն է արտայայտու-
թէ՝ «մասալ» թերթը իր այդ տե-
կութիւններն որ հաստատի ազգի
ներէ ջաղած է, թէ այդ կոմունի-
ստները քրօնք, քանի՞ հոգի, մի-
նչ է իրենց ծրագիրը, ինչ կ'ու-
րենք, ինչ նպատակ կը հետապնդ-

Մեր այս արգելափակ հարցում
համար անշուշտ և Յառաջ դի պո-
լիտիկայի մեղմ հետադարձում
առ ըլլալ և մեր հետեւեւել օտար
դիվիդենդներն առ իր նշանակ. լուր-
բառերին մեկ արտառաջեւ պիտի հա-
մարձակուի մեկ համար կարգ մը ինչ

ԴԱՄԱՍԿԵԱՆ ՆԱԽԱԿԱՆԻ

Վերջերս Ամերիկեան թերթերը
 թարգմանաբար, Ամերիկահայ մասն-
 լէն մաս մը— ես տեսայ «Պայքար» և
 «Պօլէտաբար» մէջ — հրատարակած էր
 ներկայ ըմբոստութեան չգարապտութե-
 ներէն Տօքա. Ա. Շահդէնտէրի ? յայտարարութիւնը, Այդ յայտարարու-
 թեան մէջ Տօքօրք ինզիմէ քիստնեայ
 ցուցուցած է բողոքական հակուժե-
 րով մինչեւ ինքը միախլման մըն է։
 Մեզի տնայա ? է այն պատճառները,
 որոնք պարտադրած են Տօքօրք դա-
 ւանափոխ ներկայանալ, Սուրբոյ մէջ
 ունդած դարձած իրողութիւններէ հե-
 առ Ամերիկացիներու լրագրողներու-ն
 Որքան անձանք սակայն նոյնքան
 մենք իրաւունք ունինք, իր այս լարա-
 խաղացութիւնը զիւսնագրաւութիւն ?
 համարել, քանի որ Ամերիկեան լրագ-
 րողներ քրիստոնեայի մը խօսքերուն
 Սուրբոյ շարժման շուրջ աւելի կարե-
 ւորութիւն կուտան, քան միւսիւմանի
 մը, որովհետեւ վերջինը ինչ որ խօս-
 կըծնական կապին պիտի վերադարձե-
 լի՞նք մեր այս ներթափանցութիւնը քիչ
 իրականութեան անհամապատասխան
 ըլլայ, այն առան հաստատապէս կ'ը-
 տնք թէ յայտարարութիւնը ընտղ
 կեղծ Տօքօր Ապաւլւեալման Շահ
 պէնտէր մըն է, դիտակով դարձողներէ
 մէկը, ստոր թիւ մը ։

Յայտարարութիւնը ընտրել եր
ինքզինք ներկայացնելու ժամանակ
կղերականութեան կը դիմէ, ալ հետեւե
ցուցէ՝ այդ յայտարարութեան ճշ
մարիտ արժէքը:

կոչ վառարանդի տաճարացիներ, որոնք Յիսուսի անունը կ'առնահարելու իր Ս. Յարութիւնը կը քարկոծեն վաշգներ, աղօթատեղիներն անպետք վառարանք բաներ են ընելով զինքնազոհութեամբ կ'աղծեն, ժողովորեան նորէն արիւնահեղութիւն կը քարոզեն, իրենց ոչ զաղափարակից եղեգագայները աղօլէվէյ—կոստանիստ ընելով հազառաք կառավարութեան մօտ մատնութեան վերածք կը կատարեն, նոր սերունդը գլխէ կը հանեն ամբողջ արթնաց մը քարոզչանդ կ'ենեն, մատաղայ մաշկեր կը խալտեն անմեղանկ արտօնք կը խամբ սցենն իրենց այլաշղակ հրէյադրութիւնը լով և դժոխային սկզբնայութիւնը լով երկպառակութեան սերմեր կը հանեն և ազգին խաղաղը և հանգիստը կը վրդովեն:

Այստեղեկութիւնները հրապարակելով կ'աւելնէ հասկցնել թէ ոչ անհերք հապա իրենց չար գործերը կ'ունենաւ կ'աբաւամարենք: Ազգիւն հանաքը օճն վեհանձն և փրկաբար գործ կատարած պիտի ըլլային՝ եթէ դառն իրենց մամարբար օնացէն և քոյս ձեռնարկներէն:

Սիրելի հայրենակիցներ, ալ քա
միանգամ ընդ միշտ ըբարենն թե
հասներու հետ խաղալ, ամբողջ ա

պահարկել է վարկարկ ընել ըս
 Աղջն աբղէն ունի իր սեփ
 րէն է. աւերնորը ան կը կաբօւի մ
 Գարթաւ—մաւաբական զարգացում
 նիւթական բարեկաւումի.

ԵՐԵՎԱՆ: ԵՐԵՄԱՆԵ

ԿԵՐՆԻՈՐ ԷԶԳ

ՄԵՐ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր բոլոր աշխատակիցներէն եւ բաժանորդներէն, որպէսզի յետ այսու խմբագրութեանս ուղղեալ ռեկէ գրութիւն ուղղակի խմբագրութեանս հասցէին ուղարկուի, ահիանմեալ դիւր-
աւոր բոլորակցութիւնները անհկաւ կը բոլորին

ԳՐԵՑ՝ ՀԱՅՐ—ԱՐՇԱԿ

Գանի մը վայրկեան հաք, զոյգը

Մասնագետ—Ուսուցչուհի Հեղափոխութեան և կարի, պիտի գտնուեալ Ք
լեւոնեան գիւրուսոյց Ռթաով տեսական և գործնական Հեղափոխութեւ
Հեռեւոց աշակերտահիները վեց տմաւան ընթացքին մէջ պիտի ուստի
Հեւեւ և կարելի էր պատրաստել սակ-ամենասուրբ ճշարտօց Թայտօր և Թիւրի
ժիւղեր։ Դիմերը գիրքամատչելի։

Արեւիկա Երասմուսեան Մանկ. Համալս. Դասգրաս